

दंष्ट्रमेन (दं + मेना) m. N. pr. eines buddh. Gelehrten Vjrup. 91.

दंष्ट्रक (von दंष्ट्रा) 1) adj. proparox. mit Fangzähnen versehen gaṇa व्रीक्षादि zu P. 5, 2, 116. — 2) f. या a) = दाहिका H. 583. Dieses wird durch Bart erklärt, aber der Schol. des H. trennt die beiden Artikel. —

b) eine best. Pflanze (mahr. लघुमुगुसकांदा) Nigh. Pr.; vgl. नकुलेष्टा.

दंष्ट्रिन् (wie eben) 1) adj. mit Spitzzähnen —, mit Fangzähnen versehen; m. ein solches Thier gaṇa व्रीक्षादि zu P. 5, 2, 116. M. 5, 29, 10, 89, 12, 58. Jāgñ. 2, 300. N. 14, 18. MBh. 1, 5020. 3, 12374. 5, 3572 (von Unholden). 12, 1316. R. 2, 25, 17. 33, 23. 3, 55, 49. Suçr. 2, 281, 16. 21.

PAÑKAT. III, 73. VARĀH. BRH. S. 3, 93. 6, 3. 8, 51. 19, 1. BHĀG. P. 4, 18, 23. 6, 8, 25. VP. 149. Beiw. Çiva's MBh. 14, 205. — 2) m. a) Wildschwein AK. 2, 5, 2. H. 1288. — b) Hyäne Nigh. Pr. — c) Schlange HĀ. 13. ÇABDAR. im ÇKDr. सर्वेषां दंष्ट्रिणां शेषो नागानामथ वासुकिः (प्रभुः कृतः) HARIV. 12496.

दंस् s. दस्. दंस् als v. l. von दंष्ट्रः 1) दंसति (?), दंसयते und दासयते beissen; sehen Dhātup. 33, 3. — 2) दंसति (?) und दंसयति sprechen oder leuchten Dhātup. 33, 94.

दंसन (vgl. दस्म, दस्त्र) n. und दंसना f., instr. दंसना; wunderbare That, — Wirkung, — Geschicklichkeit, Wunderkraft: तव कृत्वा तव तदंसनाभिरामासु पक्के शच्या नि दीधः RV. 6, 17, 6. मुक्त्वा देवान्यजसि यदयानुषक्तव कृत्वात दंसना 48, 4. योद्वासि कृत्वा शर्वसात दंसना विश्वा ज्ञाताभि मन्मना 8, 77, 4. 1, 27. 1, 29, 2. प्र वामत्र विधते दंसना भुवत् 119, 7. यदार्मकन्नभुवः पितृभ्यो परि विष्टी वेषणा दंसनाभिः 4, 33, 2. 3, 3, 11. 9, 7. 5, 87, 8. 7, 69, 7. जनिष्ट योषा पतयत्कनीनका वि चारुक्न्वीरुधो दंसना अन्नु 10, 40, 9. साकं नैरा दंसनैरा चिकित्रिरे 1, 166, 13. दंसन als v. l. für दशन Rüstung Colebr. und Lois. zu AK. 2, 8, 2, 32.

दंसनावत् (von दंसन oder दंसना) adj. wunderkräftig, wunderbar geschickt: स नो हिरण्यरथे दंसनावत्स नः सनिता सनये सनो ऽदात् RV. 1, 30, 16. उद्गात्राणि समृते दंसनावान् 3, 39, 4. ÇĀṆKH. Ça. 8, 17, 12.

दंसयितर (vom caus. von दंस्) nom. ag. Vertilger: शत्रूणाम् Durga zu Nir. 6, 26 zur Erkl. von दस्त्र.

दंसम् n. so v. a. दंसन, = कर्मन् Naigh. 2, 1. तडु प्रयत्तममस्य कर्म दंसस्य चारुतममस्ति दंसः RV. 1, 62, 6. 69, 8 (4). पप्राथ ज्ञा महे दंसो व्युर्वीम् 6, 17, 7. अर्पिषा मधु प्रियम् अर्धयो वनिना अस्य दंससा 10, 138, 2. 9, 108, 12. Besonders von den rettenden Thaten der Açvin: प्र वा दंसोस्यश्चिनाववोचम् RV. 1, 116, 25. 12. 117, 4. पुत्र दंसंसि विश्रता 5, 73, 2. 7. सजोषसावश्चिना दंसैभिः VS. 12, 74. — Vgl. पुरु, सु.

दंसि = कर्मन् nach Nir. 4, 25. कुत्साय मन्मन्त्राश्च दंसयः RV. 10, 138, 1. दंसिष्ठ (superl. zu दंस्, दस्त्र) sehr wunderkräftig, von den Açvin: दसा दंसिष्ठा रथ्या रथीतमा RV. 1, 182, 2. von Indra 8, 24, 25.

दंसु (Padap.: दं ऽसु, nach Sā. so v. a. दंसेषु d. i. कर्मवत्सु, oder so v. a. दंसेषु, oder so v. a. दंसेषु; in den folg. comp. gefasst als Zusammensetzung von दम् bändigem und सु) wohl adj. (von दंस्; vgl. दंसिष्ठ) wunderkräftig; adv. auf wunderbare Weise, erstaunlich: तुभ्यमुषासु श्रुचयः परावति भद्रा वस्त्रा तन्वते दंसु रश्मिषु चित्रा नव्येषु रश्मिषु RV. 1, 134, 4. प्र यत्पितुः परमात्रीयते पर्या पुनुधो वीरुधो दंसु राकृति 141, 4.

दंसुन्न (दंसु + न्त, Padap.: दं ऽसुन्न) adj. erstaunlich rasch: स ज्ञा-

धतो नकुषो दंसुन्नः शर्धस्त्रो नरा गूर्तश्रवाः (याति) RV. 1, 122, 10.

दंसुपती (दंसु + पति, Padap.: दं ऽसु) adj. f. einen wunderkräftigen Herrn habend, sich in der Gewalt eines solchen befindend: धन्वान्यज्जा अयणाकृषाणां अघोगिन्द्रं स्तर्षीद् दंसुपतीः RV. 4, 19, 7. Dasselbe Wort könnte in folgender Stelle gestanden haben: धंससा पतमना यत्रा रोदंसो वसुना दं सुपती 6, 4, 7.

दंक्, दंक्पति leuchten; brennen Vop. in Dhātup. 33, 127. — Vgl. दक्. दक n. = उदक (und auch daraus entstanden) Wasser Trik. 1, 2, 10. H. 1069.

दकलावणिक (von दक und लवण) adj. mit Wasser und Salz zubereitet H. 410.

दकोदर (st. उदकोदर; vgl. उदकोदरिन्) n. Wasserbauch Suçr. 1, 92, 16. 276, 18. fgg. 360, 21. 2, 254, 17.

दन्, दन्ति, ऽते 1) act. es Jmd (dat.) recht —, zur Genüge machen: मा व्रैधत सोमिना दन्ता मुहे RV. 7, 32, 9. दन्ताप्यय दन्ता सखायः 97, 8. = समर्धयतिकर्मन् Nir. 1, 7. — 2) med. taugen; tüchtig sein, bei Kräften sein: मा न ऋते शिशिकृ विष्टमूविज्ञं सुशंसो यश्च दन्ते RV. 7, 16, 6. तदन्तामणो बिभर्द्धिरण्यम् AV. 1, 33, 3. अरिष्यतो दन्तामणाः सदैव 2, 4, 1. स एष यज्ञो कृतो न दन्ते तं देवा दन्तिणाभिरदन्तयन् Çat. Br. 2, 2, 2. 4, 3, 4, 2. = उत्साहकर्मन् Nir. 1, 7 Nach Dhātup. 16, 7 ist दन्ते wachsen, zunehmen und schnell bei der Hand sein (vgl. दन् = त्तिप्रकार Sāh. D. 32, 14); nach 19, 3 gehen, sich bewegen und verletzen. — caus. tauglich —, tüchtig machen; vgl. Nir. 1, 7. प्राणं दन्तिणाभिर्दन्तयति Çat. Br. 11, 7, 2. 5. अददन्त् ebend. 2, 2, 2. 4, 3, 4, 3. 8, 2, 4, 15. — Vgl. दन्ताप्य.

दन्तै (von दन्) 1) adj. f. मा tüchtig, tauglich; geschickt, anstellig; geschickt (vgl. देष्टी) AK. 2, 10, 19. 3, 4, 9, 42. 26, 207. Trik. 3, 3, 438. H. 342. 384. an. 2, 563. Med. sh. 14. Sāh. D. 32, 14. कृतो मनुष्यो न दन्तः RV. 1, 59, 4. 3, 14, 7. ऋभवः 1, 51, 2. स त्वं दन्तस्यावृको वृधो भूः 6, 13, 3. 23, 2. ज्ञुष्टी दन्तस्य सोमिन्ः सखायं कृणोति युजम् 8, 51, 6. रैद्रिा दन्तय सुषुम्ना अर्दशि 10, 3, 1. VS. 18, 53. सं दन्तेण मनसा ज्ञायते कविः RV. 9, 68, 5. अतन्द्रितान्दन्तान्प्रकुर्वति विचक्षणान् M. 7, 61 — 64. अनापेतः श्रुचिर्दन्त उदासीनो गत्वयथः Bhag. 12, 16. पार्थिव Sāv. 1, 3. अग्रमत्तः सदा दन्तः Arç. 3, 4. Vet. 34, 8. अदन्तो निन्धते वैश्यः MBh. 10, 124. भार्या Jāgñ. 1, 76. N. 11, 5. MBh. 13, 6749. Hariv. 8333. सा भार्या या गृहे दन्ता MBh. 1, 3027. गृहकार्येषु दन्तया M. 5, 150. मृगराजवधे ऽपि दन्ताः Bhartr. 1, 58. कन्दसि Çrut. 17. परिचर्यासुदन्ता MBh. 1, 8010. प्रजादन्त 3133. क्रिया° R. 4, 13, 29. देहक° Kumāras. 1, 2. Ragh. 12, 11. Bhartr. 1, 87. Amar. 64. °मति Pañkāt. 143, 11. Vom So ma: verständig (weil er die geistigen Fähigkeiten steigert) od. kräftig, geistig: रस RV. 9, 61, 18. 76, 1. अंशु 62, 4. अस्मात्सर्म्यं पवमान चोदय दन्तो देवानामसि हि प्रियो मदः 83, 2. 10, 144, 1. Als Beiw. Çiva's MBh. 13, 1228. ÇABDAR. im ÇKDr. Çiv. Als Beiw. der Gañgā viell. so v. a. Allen zur Genüge seiend MBh. 13, 1844. angemessen, entsprechend: तमेव धर्मार्यडु चाभिपत्तये दन्तेण सूत्रेण ससर्जियाधरम् Bhig. P. 4, 6, 44; vgl. अष्टांपदपदस्थाने दन्तसूत्रेण लक्ष्यते MBh. 12, 10983. geeignet zu Etwas (von Unbelebttem): अयोमार्गमशेषडुःखमनव्यापारदन्तम् Bhartr. 3, 64. Nach Wils. m. ein allen Geliebten genügender Liebhaber. — 2) m. a) Tüchtigkeit, Tauglichkeit, Fähigkeit Naigh. 2, 9. दन्तै दधाति अयसम् RV. 1, 2, 9. दन्तै दधाति सोमिनि 7, 32, 12. 6, 44, 9. 8, 9, 20. 24, 14. AV. 2, 29,